Sikkerhetsdatablad

ifølge Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Redigert dato: 25.11.2023 Versjon: 1.0 Skrevet ut: 10.03.2024

SEKSJON 1: Beskrivelse av stoffet/blandingen

1.1 Produktidentifikasjon

Handelsnavn/betegnelse:	Sitronsyre Monohydrat
Produkt-nr.:	206276
CAS-nr.:	77-92-9
EU-identifikasjonsnummer:	000-000-00-0
EU REACH Nr.:	Et registreringsnummer er ikke tilgjengelig for dette stoffet etter-som stoffet eller dets bruk er unntatt fra registrering i henhold til REACH artikkel 2 eller den årlige tonnasjen ikke krever registre-ring.
Andre betegnelser:	ingen data tilgjengelige

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes.

Identifiserte relevante bruksområder: Generell laboratorie reagens

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn:	LabDidakt AS
Gate:	Teglverksveien 81
Postnummer/sted:	3057, Solbergelva.
Land:	Norge
Telefon:	+47 32 88 52 00
E-post:	post@labdidakt.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon:	+47 22 59 13 00 (Giftinformasjonen)

SEKSJON 2: Farlige egenskaper

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

2.1.1 Klassifisering ifølge forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Fareklasser og farekategorier	Faresettninger
Alvorlig øyeirritasjon	H319
Specific target organ toxicity (single exposure), category 3, Respiratory tract irritation	H335

2.2 Merkingselementer

2.2.1 Merking ifølge forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Faresymboler

Signalord: Advarsel

Faresettninger	
H319	Gir alvorlig øyeirritasjon.

Sikkerhetssetninger	
P280	Bruk vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
P264	Vask hender grundig etter bruk.
P305+P351+P338	VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Forsett skyllingen.
P337+P313	Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.
P403+P233	Oppbevares på et godt ventilert sted. Hold beholderen tett lukket

2.2 Andre farer

Dette stoffet fyller ikke REACH sine PBT/vPvB-kriterier i tillegget XIII
Dette produktet inneholder ikke et stoff som har hormonforstyrrende egenskaper.

SEKSJON 3: Opplysninger om innhold sammensetning

3.1 Stoffer

Stoffets navn	Molekylær formel	Molekylvekt	Produktidentifikasjon
Sitronsyre	C6H8O7	192,10 g/mol	CAS-nr.: 77-92-9
			EU-nummer: 201-069-1
			ATE, SCL og/eller M-faktor:Ingen

SEKSJON 4: Første hjelp

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generell informasjon

Fjern ofrene fra ulykkesområdet. Implisert person må ikke være uten tilsyn. Bytt tilsølt, gjennomvåt bekledning

Etter innånding

Personen føres ut i frisk luft og holdes varm og i ro. I alle tvilstilfeller samt når symptomer viser seg, kontaktes lege umiddelbart.

Ved hudkontakt

Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk. Får man stoff på huden, vask straks med store mengder vann og såpe. Oppsøk lege ved hudirritasjon.

Ved øyekontakt

Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.

Ved svelging

Skyll munnen grundig. Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTRALEN/en lege/…/ved ubehag.

Selvbeskyttelse for førstehjelper

Førstehjelp: bruk verneutstyr! Bruk personlig verneutstyr.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Kan forårsake irritasjon på hud, øyne og luftveissystemet.

4.3 Angivelse av opplysenger om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Data ikke tilgjengelig.

Behandling:

Behandles symptomatisk. Symptomene kan opptre forsinket.

SEKSJON 5: Forhåndsregler ved brann

5.1 Slokkingsmidler

Egnet slukkemiddel
Brennbart materiale.
Tilpass slokningstiltak til omgivelsene.
Vann.
Skum.
Tørt slokkepulver.

Av sikkerhetsmessige årsaker uegnet som slukningsmiddel

Full vannstråle.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ved brann kan det oppstå:
Karbonmonoksider
Karbondioksid (CO_2)

5.3 Råd til brannvesen

Brennbart materiale.
Gir alvorlig øyeirritasjon.
Ventilasjonsuavhengig åndedrettsvernapparat og vernedress må brukes.
Bekjemp brannen med normal forsiktighet på behørig avstand.
Til beskyttelse av personer og til nedkjøling av beholdere i fareområde må vannsprøytestråle benyttes.
Ved brann: Evakuer området.
Ikke la slokkevannet havne i avløpet, jorden eller vassdrag.

SEKSJON 6: Forholdsregler ved uforutsatt utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For personell som ikke er nødpersonell: Bruk personlig beskyttelsesutrustning (se avsnitt 8). Unngå kontakt med øynene. Bruk støvmaske hvis det er mye støv. Det må sørges for tilstrekkelig lufting. Fjern ofrene fra ulykkesområdet. Elementærhjelp, dekontaminasjon, symptomatisk behandling

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Forhindre ytterligere lekkasje eller søl dersom det er forsvarlig. Unngå utslipp i avløp, jord og vannløp.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Kost opp utslippet og legg det i en tydelig merket beholder for spesialavfall. Rengjør overflaten grundig for å fjerne restforurensing

6.4 Ytterligere opplysninger fra produsent

Personlig verneutstyr: se avsnitt 8 Informasjon om avhending: se avsnitt 13

SEKSJON 7: Håndtering og lagring

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Sikkerhetsforskrifter for sikrere behandling
Bruk personlig beskyttelsesutrustning (se avsnitt 8).
Unngå kontakt med øynene.
Benytt avtrekk (laboratorium).
Unngå vann kontakt med.
Tiltak for å forhindre brann-, aerosol- og støvutvikling
Det må sørges for tilstrekkelig lufting.
Fjern spillmaterialet umiddelbart.
Tiltak for å beskytte miljøet
Ingen særlige forholdsregler er nødvendig.
Før pauser og etter arbeidsslutt må hendene vaskes. Unngå kontakt med øynene og hud. Det må ikke spises, drikkes eller røykes
under bruk. Øyendusjene er klargjort og plasseringen av dem er tydelig avmerket

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Anbefalt lagringstemperatur: Store between 15 °C and 30 °C. (Lagringsforhold bestemmes av kvalitetsaspekter.)
Klassifisering ved lagring: 10-13
Oppbevaring: Oppbevares tørt. Oppbevares i lukket beholder. Hygroskopisk. Emballasjematerialer: PP (Polypropylen)
Høydensitetspolyetylen (HDPE) Uegnede materialer og belegg av beholdere/utstyr: Aluminium

7.3 Spesiell(e) sluttanvendelse®

I tillegg til bruksområdene nevnt i avsnitt 1.2 er det ikke forventet an nen spesifikk bruk.

SEKSJON 8: Begrensning og overvåkning av eksponering/Personlig beskyttelsutstyr

8.1 Kontrollparametere

Reseptur (Betegnelse)	Land	Miljørom	PNEC-verdier
Sitronsyre Monohydrat	EU	Renseanlegg	1000 mg/l
		Sediment (ferskvann)	34,6 mg/kg
		Vannmiljø (havvann)	0,044 mg/l
		Grunn	33,1 mg/kg
		Sediment (havvann)	3,46 mg/kg
		Vannmiljø (ferskvann)	0,44 mg/l

8.2 Begrensning og overvåkning av eksponering

8.2.1 Egnede tekniske styringskontrollmekanismer

Data ikke tilgjengelig. Individuelle vernetiltak, som personlig verneutstyr

8.2.2 Generelle opplysninger:

God, generell ventilasjon (typisk 10 luftskiftninger per time) bør brukes. Ventilasjonsgraden bør tilpasses forholdene. Hvis det er aktuelt, bør det brukes prosessavtrekkshetter, lokal avtrekksventilasjon eller andre konstruksjonsmessige tiltak for å redusere de luftbårne nivåene til lavere enn de anbefalte eksponeringsgrensene. Hvis det ikke er etablert eksponeringsgrenser, må de luftbårne nivåene holdes på et akseptabelt nivå.

Øye-/ansiktsvern:
Bruk vernebriller med sidevern (eller heldekkende briller).

Hudvern
Benytt vernehansker.

Andre:
Bruk egnede verneklær.

Respirasjonsvern:
Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern.

Hygienetiltak:
Etabler stasjon for øyeskylling og nøddusj nær arbeidsstedet. Hold alltid god personlig hygiene, for eksempel vasking etter håndtering av materialet og før du spiser, drikker eller røyker. Vask arbeidsklær regelmessig for å fjerne forurensninger. Kast forurenset fottøy hvis det ikke kan renses.

8.2.3 Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen

ingen data tilgjengelige

SEKSJON 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Utseende	
Fysisk tilstand:	fast
Farge:	Hvit
b) Lukt:	Luktfri
c) Lukte grense:	ingen data tilgjengelige

Sikkerhetsrelevante data

d: pH-verdi:	1,7 (100 g/l; H2O; 20 °C)
e: Smeltepunkt/Frysepunkt:	153 °C
f: Kokepunkt:	310 °C (1013 hPa)
g: Flammepunkt:	345 °C (Lukket digel)
h: Fordampingshastighet:	ingen data tilgjengelige
i: Antennelighet (fast, gassformet):	ikke anvendelig
j: Eksplosjonsgrenser	
Nedre eksplosjonsgrense:	ingen data tilgjengelige
Øvre eksplosjonsgrense	ingen data tilgjengelige
k: Damptrykk:	< 0,1 hPa (20 °C)
l: Damptetthet:	ingen data tilgjengelige
m: Relativ tetthet:	1,67 g/ml (20 °C)
n: Oppløslighet	
Oppløselighet i vann (g/L):	1.330 g/l (20 °C)
Løselighet (annen):	Alkohol: Løselig Eter: Løselig
o: Fordelingskoeffisient: n-octanol/vann:	ingen data tilgjengelige
p: Selvantennelsestemperatur	540 °C
q: Spaltningstemperatur:	153 °C (1013 hPa)
r: Viskositet	
Kinetisk viskositet:	ingen data tilgjengelige
Dynamisk viskositet:	ingen data tilgjengelige
s: Eksplosive egenskaper:	ikke anvendelig
t: Oksiderende egenskaper:	ikke anvendelig
u) partikkelegenskaper:	ingen data tilgjengelige

9.2 Andre opplysninger

Molekylvekt:	192,10g/mol (C6H8O7)
Bulktetthet:	769 kg/m3

SEKSJON 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Brennbart materiale.
Hygroskopisk.

10.2 Kjemisk stabilitet

Dette produktet er kjemisk stabilt under standard betingelser (romtemperatur)

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Reagerer heftig med:
Sterke oksidasjonsmidler.
Reduksjonsmidler, sterk.
Baser.
Metall.

10.4 Forhold som skal unngås

Må holdes fjernt fra varmekilder (f.eks. varme overflater) gnister eller åpen ild.
Fuktighet

10.5 Uforenlige materialer

Uforenlige materialer:
Metall.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter

Nedbrytningsprodukter ved brann: se avsnitt 5.

10.7 Ytterligere opplysninger fra produsent

ingen data tilgjengelige

SEKSJON 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt virkning

Akutt oral toksisitet:	LD50: > 3000 mg/kg - Rotte - (RTECS), LD50: > 5400 mg/kg (10 d) - Mus - (OECD 401)
Akutt hudtoksisitet:	LD50: 2000 mg/kg - Rotte - (IUCLID)
Akutt innhaleringstoksisitet:	ingen data tilgjengelige

Irritasjon og etsende effekter:

I første rekke hudirriterende:	ikke anvendelig
Øyeirritasjon:	Gir alvorlig øyeirritasjon.
Irritasjon av luftveiene:	Kan forårsake irritasjon av luftveiene

Sensibilisering av luftveiene eller huden:

Ved hudkontakt:	Ikke sensibiliserende
Ikke sensibiliserende:	Ikke sensibiliserende.

Spesifikke målorgan-toksisitet ved engangs eksponering

Kan forårsake irritasjon av luftveiene

Spesifikke målorgan-toksisitet ved gjentatt eksponering

ikke anvendelig

CMR-virkninger (kreftfremkallende, arvestoffskadelige og reproduksjonsskadelige virkninger)
Cancerogenitet

Ingen indikasjon på kreftfremkallende virkning på mennesker

Mutagenitet i kimcellene

Ingen henvisninger til kimcellemutagenitet hos mennesker finnes.

Reproduksjonstoksisitet

Ingen henvisninger til reproduksjonstoksisitet hos mennesker finnes.

Innåndingsfare

ikke anvendelig

Andre skadelige effekter

ingen data tilgjengelige

Ytterligere opplysninger fra produsent

ingen data tilgjengelige

SEKSJON 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet

Fisketoksisitet: ingen data tilgjengelige

Daphnitoksitet: ingen data tilgjengelige

Algetoksitet: ingen data tilgjengelige

Bakterietoksisitet: ingen data tilgjengelige

12.2 Opplysning om eliminering

Biologisk nedbrytbar.

12.3 Bioakkumulasjonspotensial

Fordelingskoeffisient: n-octanol/vann: -1,72 (20 °C)

12.4 Mobilitet i jord:

ingen data tilgjengelige

12.5 Resultat av undersøkelsen av PTB/vPvB-egenskapene

Dette stoffet fyller ikke REACH sine PBT/vPvB-kriterier i tillegget XIII.

12.6 Endokrine forstyrrende egenskaper

Dette stoffet har ikke hormonforstyrrende egenskaper med hensyn til miljøet.

12. Andre skadelige effekter

ingen data tilgjengelige

SEKSJON 13: Opplysninger om destruksion

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshåndtering / Produkt
Fjern i samsvar med lokale myndigheters bestemmelser. Snakk med ansvarlig renovatør om transport/avhenting av avfall.

Avfallsnøkkel produkt: ingen data tilgjengelige

Avfallshåndtering / Emballasje
Fjern i samsvar med lokale myndigheters bestemmelser. Kontaminerte emballasjer skal behandles etter materialets forskrifter.

Ytterligere opplysninger fra produsent
Europeisk avfallshåndteringslovgivning
Direktiv 2008/98/EF (rammedirektiv avfall)
Nasjonal avfallshåndteringslovgivning
Avfallsforskriften FOR-2004-06-01-930

SEKSJON 14: Transportopplysninger

Veitransport (ADR/RID)

14.1 N-nummer eller ID-nummer:	Ingen farlig gods iht. transportbestemmelsene.
14.2 Forskriftsmessig UN-forsendelsesbetegnelse:	ikke tildelt
14.3 Transportfareklasse:	ingen
14.4 Innpakningsgruppe:	ikke tildelt
14.5 Miljøfarer:	ingen
14.6 Spesielle forholdssregler ved bruk:	ingen

Sjøfart (IMDG)

14.1 UN-Nummer:	Ingen farlig gods iht. transportbestemmelsene.
14.2 Forskriftsmessig UN-forsendelsesbetegnelse::	ikke tildelt
14.3 Transportfareklasse:	ingen
14.4 Innpakningsgruppe:	ikke tildelt
14.5 Miljøfarer:	Nei
Havforureningsfaktor:	Nei
14.6 Spesielle forholdssregler ved bruk:	ingen

Flytransport (ICAO-TI / IATA-DGR)

14.1 UN-Nummer:	Ingen farlig gods iht. transportbestemmelsene.
14.2 korrekt benevnelse for transporten:	ikke tildelt
14.3 Transportfareklasse:	ingen
14.4 Innpakningsgruppe:	ikke tildelt
14.5 Miljøfarer:	Nei
Havforureningsfaktor:	Nei
14.6 Spesielle forholdssregler ved bruk:	ingen

SEKSJON 15: Rettsforskrifter

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-lover
- Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH), establishing a European Chemicals Agency, amending Directive 1999/45/EC and repealing Council Regulation (EEC) No 793/93 and Commission Regulation (EC) No 1488/94 as well as Council Directive 76/769/EEC and Commission Directives 91/155/EEC, 93/67/EEC, 93/105/EC and 2000/21/EC (Text with EEA relevance)
- Regulation (EC) No 1272/2008 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on classification, labelling and packaging of substances and mixtures, amending and repealing Directives 67/548/EEC and 1999/45/EC, and amending Regulation (EC) No 1907/2006 (Text with EEA relevance)
- Commission Regulation (EU) No 453/2010 of 20 May 2010 amending Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council on the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH) (Text with EEA relevance)
- Commission Regulation (EU) 2015/830 of 28 May 2015 amending Regulation (EC) No 1907/2006 of the European Parliament and of the Council on the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH)

Nasjonale forskrifter
- FOR-2016-12-22-1860 - Forskrift om endring i forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)
- FOR-2011-12-06-1358 - Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)

Vannfare-klasse (WGK): svakt farlig for vann (WGK 1)

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

uten betydning

SEKSJON 16: Øvrige opplysninger

Forkortelser og akronymer

A - Kjemikalier som skal betraktes som at de fremkaller allergi eller annen overfølsomhet i øynene eller luftveier, eller som skal betraktes som at de fremkaller allergi ved hudkontakt.
E - EU har en veiledende grenseverdi for stoffet.
G - EU har fastsatt en bindende grenseverdi for stoffet.
H - Kjemikalier som kan tas opp gjennom huden.
K - Kjemikalier som skal betraktes som kreftfremkallende.
M - Kjemikalier som skal betraktes som mutagene.
R - Kjemikalier som skal betraktes som reproduksjonstoksiske.
S - Korttidsverdi er en verdi for gjennomsnittskonsentrasjonen av et kjemisk stoff i pustesonen til en arbeidstaker som ikke skal overskrides i en fastsatt referanseperiode. Referanseperioden er 15 minutter hvis ikke annet er oppgitt.
T - Takverdi er en øyeblikksverdi som angir maksimalkonsentrasjon av et kjemikalie i pustesonen som ikke skal overskrides.
ACGIH - American Conference of Governmental Industrial Hygiensts
ADR - European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road
AGS - Committee on Hazardous Substances (Ausschuss für Gefahrstoffe)
CLP - Regulation on Classification, Labelling and Packaging of Substances and Mixtures
DFG - German Research Foundation (Deutsche Forschungsgemeinschaft)
Gestis - Information system on hazardous substances of the German Social Accident Insurance (Gefahrstoffinformationssystem der Deutschen Gesetzlichen Unfallversicherung)
IATA-DGR - International Air Transport Association-Dangerous Goods Regulations
ICAO-TI - International Civil Aviation Organization-Technical Instructions
IMDG - International Maritime Code for Dangerous Goods
LTV - Long Term Value
NIOSH - National Institute for Occupational Safety and Health
OSHA - Occupational Safety & Health Administration
PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic
RID - Regulation concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail
STV - Short Term Value
SVHC - Substances of Very High Concern
vPvB - very Persistent, very Bioaccumulative

Ytterligere informasjon
Endringsindikasjoner: generell oppdatering

Opplysningene i dette sikkerhetsdatabladet beskriver våre kunnskaper ved trykking etter vår beste viten. Denne informasjonen skulle gi Dem holdepunkter for sikker omgang ved lagring, bearbeidelse, transport og fjerning av det produktet som dette sikkerhetsdatabladet nevner. Opplysningene er ikke overførbare til andre produkter. Hvis produktet blir blandet eller bearbeidet med andre materialer, er opplysningene i dette databladet ikke uten videre overførbare til det da ferdige nye materialet.